

EN GUIDE TILL
HEBREERBREVET
Hans Dahlén

BIBELGUIDEN

Bibelguiden

En guide till Efesierbrevet, Martin Lennartsson (2012)

En guide till Uppenbarelseboken, Reine Toth (2012)

En guide till Första och Andra Petrusbrevet, Johanna Dahl (2013)

En guide till Galaterbrevet, Martin Wärnelid (2014)

En guide till Första Korinthierbrevet, Linnéa Åberg (2014)

En guide till Jakobsbrevet, Nathalie och Per-Erik Aronsson (2015)

En guide till Kolosserbrevet och Filemonbrevet, Johannes Imberg (2016)

En guide till Romarbrevet, Olof Edsinger (2016)

En guide till Johannesbrevet och Judasbrevet, Jens Wallin (2017)

En guide till Matteusevangeliet, Daniel Hjort (2017)

En guide till Apostlagärningarna, Anna Enberg (2018)

En guide till Filippierbrevet, Jonas Nordén (2018)

En guide till Johannesevangeliet, Ludvig Nyman (2019)

En guide till Första och Andra Thessalonikerbrevet, Hanna Simonsson (2021)

En guide till Första och Andra Timotheosbrevet och Titusbrevet, Victoria Vasquez (2021)

En guide till Markusevangeliet, Johannes Sköldengen (2022)

En guide till Hebreerbrevet, Hans Dahlén (2022)

Tillägnas min far, Sven Nilsson,
ett tecken på Guds godhet.

Bibeltexten är hämtad ur Bibel 2000
och publiceras med tillstånd av
Svenska Bibelsällskapet.

Utgiven med bidrag från
Samfundet Pro Fide et Christianismo
(Kyrkoherde Nils Henriksson Stiftelse)

Copyright © Bibeln idag 2022

Redaktör Bibelguiden: Reine Toth
Sättning: Esa Tantt
Omslagsfoto: Pexels

Bibeln idag
Bangårdsgatan 4A, 753 20 Uppsala
www.bibelnidag.org

Tryck: Scandinavianbook
ISBN: 978-91-986933-6-2

INNEHÅLL

FÖRORD		9
INTRODUKTION TILL HEBREERBREVET		13
1:1-4	SÅDAN FAR, SÅDAN SON	27
1:5-2:4	GÅ MOT STRÖMMEN	31
2:5-18	VAD ÄR DÅ EN MÄNNISKA?	36
3:1-19	GENOM ÖKNEN	40
4:1-13	VILA	44
4:14-5:10	TRÄD FRAM TILL NÅDENS TRON	48
5:11-6:12	DAGS ATT VÄXA UPP	52
6:13-20	VÅR SJÄLS ANKARE	56
7:1-28	MELKISEDEK	60
8:1-13	ETT NYTT FÖRBUND	65
9:1-14	FRI ATT TJÄNA	69
9:15-28	VARFÖR MÅSTE JESUS DÖ?	74
10:1-18	FÖR ALLA - FÖR ALLTID	78
10:19-39	SÅ MYCKET BÄTTRE	82

11:1-22	HEMLÄNGTAN	87
11:23-40	MOTSTÅNDSRÖRELSE	91
12:1-11	BLICKEN PÅ JESUS	95
12:12-29	STADEN PÅ BERGET	100
13:1-9	ETT LIV I KÄRLEK	104
13:10-25	GÅ UT TILL JESUS	108
TIPS FÖR VIDARE LÄSNING		112

FÖRORD

Bibelguiden är en serie som ger vägledning in i Nya testamentets böcker. Med förankring i vad texterna betydde för de ursprungliga mottagarna får bibelläsare praktisk hjälp i hur de kan tillämpas i vår tid. Guds ord talade till människor då, och fortsätter att förändra människors liv idag.

Bibelguiden kan användas på flera olika sätt. Den är utformad speciellt med tanke på gruppsammanhang, men lämpar sig lika bra för den enskilde läsaren som vill ha vägledning i sin bibelläsning. Genom det låga försäljningspriset finns även möjlighet att tillhandahålla Bibelguiden till församlingen i sin helhet. När det predikas utifrån en viss bibelbok i ett antal veckor i sträck kan Bibelguiden med fördel delas ut för att skapa ett bredare engagemang.

Runt om i vårt land samlas människor ständigt i olika grupp-konstellationer för att samtala om Bibeln. Vare sig det handlar om bibelstudiegrupper, böne- och hemgrupper eller tillfälliga samlingar i samband med konferenser och läger, är det angeläget att det finns bra diskussionsunderlag att utgå ifrån. Bibelguiden utgör förhoppningsvis ett attraktivt alternativ i detta avseende, i och med att det erbjuds ett omfattande frågematerial.

Bibelguiden är ett djärvt projekt eftersom författarna till serien är unga kristna ledare mellan 25 och 40 år. Det är därför med största ödmjukhet vi har tagit oss an uppgiften att skapa detta material. Vi hoppas att detta initiativ ska sända ut hopp och positiva signaler till kristna i vårt land.

REINE TOTH, REDAKTÖR BIBELGUIDEN

Herr Truman jublade. President Truman. Vilket konstigt namn, när man tänker efter (true man – sann människa). Vi talar om Jesus Kristus som sann Gud och sann människa. Truman var en sann människa av sin tid som jublade. Han var inte en Guds son, broder med Kristus, broder med japanerna. Under hemresan från Potsdamkonferensen gick han från bord till bord på fartyget och berättade de goda nyheterna, ”jublande” enligt tidningarna. Jubla inför Gud! Vi har dödat 318 000 japaner.

Dorothy Day, amerikansk journalist och aktivist, kommenterar president Harry Trumans reaktion på atombombningen av Hiroshima 6 augusti 1945. (min översättning)

Att vara människa är något stort och fantastiskt. Psaltaren 8 som citeras i v 6–7 handlar om människan och hennes uppdrag: att ta hand om och råda över Guds skapelse. Men människan har allt för ofta svarat på detta uppdrag från Gud genom att förtrycka, exploatera och bruka överväld. President Trumans reaktion ovan – att han jublar trots de många civila döda – får tjäna som exempel på detta sätt att utöva makt. Men hos Jesus framträder en helt annan bild av vad det innebär att vara människa.

Hittills i brevet har Jesu jämlikhet med Gud betonats, men nu riktas vår uppmärksamhet mot Jesu mänsklighet. Författaren gör en nytolkning av Psaltaren 8 och låter den syfta på Jesus. Människans uppdrag att råda över skapelsen uppfylls genom Jesus. Författaren vill också på detta sätt stryka under att Jesus blev människa *av kött och blod*, v 14. Eftersom Jesus fullt ut är människa kan han befria oss människor. Men denna seger vinner han inte genom att döda, utan genom att dö. Han sitter inte på tryggt avstånd medan andra utkämpar slaget åt honom, utan går själv rakt in i lidandet och döden. Han jublar inte över andras död, utan ber för dem som dödar honom, Lukasevangeliet 23:34.

Bilden i Psaltaren 8 vidgas även till att inte bara handla om skapelsen

som vi kan se idag, utan även innefatta den kommande världen, v 5, där allt kommer vara enligt Guds vilja. I tiden som vi lever i nu finns det fortfarande mycket orättvisa, förtryck och svårigheter: *Ännu ser vi inte att allt har lagts under honom*, v 8. Vi får rikta vår blick bakåt mot det som redan hänt: *Men vi ser att Jesus, som en liten tid var ringare än änglarna, nu är krönt med härlighet och ära därför att han led döden*, v 9. Därför kan vi lita på att resten av segern också kommer.

I v 10–15 beskrivs Jesus som vår hjälte. Ordet *archegos* som används om Jesus i v 10 är i B2000 översatt till ”honom som leder”. Men ordet kan förutom ledare betyda pionjär, vägvisare, grundare och förkämpe – en hjälte kort och gott. Den mest kände *archegos* vid denna tid var Herkules. Enligt grekisk-romersk mytologi var han människornas beskyddare, son till Zeus och kom från en annan värld. Berättelserna om honom gick ut på att han genom styrka eller list besegrade olika fiender, eller utförde andra till synes omöjliga uppdrag. Det är ungefär samma koncept som i de flesta superhjältefilmer som producerats de senaste decennierna.

Så hur är Jesus då vår hjälte? Han är inte av denna värld, men föds in i den som en av oss för att dela våra villkor och komma till vår räddning. Skriftcitatet i 2:12–13, som är Sonens svar på Faderns tilltal i 1:5–13, visar att Jesus är vår broder och går in i vår kamp. Jesus blir människa för att vi är människor.

Genom sin död på korset, i vad som ser ut som ett nederlag, vinner Jesus i själva verket den avgörande segern över vår fiende djävulen. Och det som var djävulens bästa vapen – döden – har slagits ur händerna på honom. Den som tillhör Jesus går efter döden in i det eviga livet.

Detta hopp förändrar också livet vi lever här och nu. Rädsla, särskilt rädsla för döden, kan verkligen krympa livet och göra oss till slavar, v 15. Styrs vi av våra rädslor är vi slavar under dem. Jesus upplevde själv verklig dödsångest inför sin död; även i detta har han delat våra villkor. Men Jesus öppnade vägen till livet genom sin död. Vi går på den vägen, och till den hör också lidanden och prövningar. Men Jesus är hjälten som både banat vägen och leder oss fram. Han har nått målet, och vi är på väg mot samma härlighet som han har nått. Därför kan våra liv få präglas av hopp i stället för rädsla.

Beskrivningen av Jesus som människa leder fram till brevets huvudtema: att Jesus blev människa *för att bli en barmhärtig och trogen överstepräst inför Gud och kunna sona folkets synder*, v 17. En överstepräst representerar folket inför Gud, och måste därför vara en av folket. Alltså måste Jesus bli en av oss för att kunna vara vår överstepräst. Vad detta innebär kommer författaren att utveckla längre fram i brevet.

FRÅGOR

Vad ser människor som sitt uppdrag i livet idag?

Om Jesus är sann människa, vilka konsekvenser får det för våra liv idag?

Vem, fiktiv eller verklig, är din favorithjälte (Jesus undantagen)? Vad gör den personen till en hjälte?

I texten beskrivs en spänning mellan det i Jesu seger som vi ser redan nu, och det som inte har skett fullt ut än, v 8–9. Vad kan du se i din vardag som påminner om denna spänning?

Hur kan Jesu död och uppståndelse hjälpa oss i vår rädsla?

FÖRDJUPNING

2:6 *människoson* Författaren citerar Psaltaren 8 ur den grekiska översättningen Septuaginta, där *människoson* används. Jesus talar om sig själv som *människosonen*, en titel som framför allt får sin inspiration från Daniel 7:13–14. Författaren tolkar Psaltaren 8 i ljuset av hur Jesus uppfyllt andra profetior i skriften.

2:8 *allt lade du under hans fötter* Psaltaren 8, som citeras här, kopplas samman med Psaltaren 110, som citerades i 1:13. I båda citaten läggs något under fötterna på den som texten handlar om. Även Paulus läste dessa texter tillsammans, syftande på Jesus, Första Korinthierbrevet 15:25–27.

2:10 *föra många söner till härlighet* Härligheten tillhör Gud och utgår från honom. Att vi förs till härlighet innebär att Gud tar emot oss på den plats där Guds närvaro uppfyller allt. Jesus, ”som är utstrålningen av Guds härlighet”, 1:3, leder oss dit.

2:11 *helgar* Att helga någon är att avskilja och rena personen för ett heligt syfte. Det är nödvändigt för att kunna närma sig Gud. I GT är det ofta Gud som helgar, Andra Moseboken 31:13, men här är det Jesus som helgar, se även 9:13–14.

”HEBREERBREVET RIKTAR VÅR BLICK MOT JESUS, SOM UPPFYLLER GUDS LÖFTEN OCH KALLAR OSS ATT FÖLJA HONOM I TRO.”

HANS DAHLÉN

Bibelguiden ger vägledning in i Nya testamentets böcker. Serien är en hjälp för den som vill utveckla sin relation till Bibeln – till djupare förståelse för vad texten betydde för de ursprungliga mottagarna och djupare efterföljelse i det egna livet. Utformningen med korta kärnfulla kapitel och ett omfattningsrikt frågematerial gör att den lämpar sig väl både för bibelstudiegrupper och enskild bibelläsning. Seriens författarskara utgörs av unga ledare inom den svenska kristenheten.

”Dahlén har skrivit en mycket rik guide till Hebreerbrevet. Här binds Gamla och Nya testamentet samman med vår egen tid. Boken fördjupar läsarens förståelse av Bibelns budskap och den visar hur dessa texter fortsatt bär på ett viktigt och utmanande budskap. Läs, begrunda och samtala!”

Roland Spjuth
Lektor vid Akademi för Ledarskap och Teologi

Hans Dahlén (född 1985) är präst i EFS och arbetar med idrottsmission i KRIK – Kristen Idrottskontakt.

Bibeln idag vill medverka till att varje kristen lever i en växande, personlig relation till Gud genom bibel och bön, och att församlingen utrustas till att leda familjer, barn, ungdomar och vuxna till att lära känna och följa Kristus.

BIBELGUIDEN

WWW.BIBELGUIDEN.SE

**Bibeln
idag**

